

**Силабус навчальної дисципліни
«АРХЕОЛОГІЯ»**

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
 Спеціальність: 014 Середня освіта (Історія)
 Освітня програма: Середня освіта (Історія)
 Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
 Курс: II
 Семестр: 3

Факультет	Історичний
Кафедра	Кафедра всесвітньої історії та методик навчання
Викладач(-і)	ПІБ: Біліяєва Світлана Олександрівна Посада: професор кафедри всесвітньої історії та методик навчання E-mail: s.biliaeva@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=10094
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	3/90
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (26 год.), практичні (24 год.), самостійна робота (40 год.) Заочна форма: лекції (6 год.), практичні (4 год.), самостійна робота (80 год.)
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Вивчення курсу супроводжується формуванням у студентів принципів академічної доброчесності, запобіганням явищам прямого академічного плагіату в їх письмових роботах. Використання чужих ідей і тверджень у письмових роботах студентів відбуватиметься згідно із загальними правилами цитування. Студенти під час поточного, модульного та підсумкового контролю не використовують недозволені засоби і самостійно виконують навчальні завдання. Порухення принципів академічної доброчесності передбачає відповідальність, згідно з «Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини». Відвідування занять. Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу студент повинен не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку, самостійно вивчати матеріал пропущеного заняття, своєчасно і якісно виконувати індивідуальні науково дослідні завдання (ІНДЗ), брати участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль ІНДЗ; підсумковий контроль). Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Під час виконання індивідуальних завдань творчого характеру

	здобувачі вищої освіти досліджують та аналізують життя і діяльність людини відповідної епохи крізь призму повсякденності й визначають роль особистості у просторі повсякденності; креативно підходять до пошуку джерел та формують схеми вирішення проблем.
Що будемо вивчати?	Вивчення та реконструкція історії за матеріалами життєдіяльності людства.
Чому це треба вивчати?	Для формування у студентів наукового розуміння закономірностей історичного процесу на основі археології як самостійно історичної науки; отримання знань з історії антропогенезу та розвитку людства за допомогою спеціальних методів дослідження; оволодіння навиками історичних реконструкцій.
Яких результатів можна досягнути?	Знання основних методів, понятійного апарату дисципліни; етапів розвитку археології як науки; археологічної періодизації історичного процесу, зміст та характер його етапів; закономірностей розвитку історико-культурних типів у світі та характерні ознаки матеріальної культури України.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Аналізувати світовий історико-культурний процес у взаємозв'язку із розвитком суспільства на території України; послуговуючись здобутими на основі курсу знаннями та методами аналізу формулювати власне бачення історичного процесу; класифікувати та систематизувати фактологічний матеріал, виходячи із конкретних завдань досліджень; проводити первинну обробку археологічних матеріалів за методикою прийнятою у археологічній науці; здійснювати самоконтроль після завершення вивчення певної теми курсу.
Зміст дисципліни	Кам'яний вік. Палеоліт. Мезоліт та неоліт. Енеоліт. Бронзовий вік. Ранній залізний вік Євразії. Античний світ Давня Греція. Археологія Давнього Риму. Пізній залізний вік. Археологія регіонів земної кулі I тис. н. е.– початку II тис. Археологія Східної Європи та її сусідів (X – перша половина XIII ст.). Археологія Євразії за часів монгольського панування. Східна Європа у XV–XVIII ст. Археологія Візантії та Османської імперії. Археологія Європи пізнього середньовіччя-раннього модерну. Археологічні культури Африки, Мезоамерики та Латинської Америки. Культури Австралії та Океанії.
Обов'язкові завдання	Під час навчання студенти виконують завдання для самостійної роботи, контрольні роботи, проходять тестування (поточне і модульне), виконують індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) у формі реферату, есе, доповіді, повідомлення, мультимедійної презентації, інтерв'ю, усного опитування, створення структурно-логічної схеми тощо.
Міждисциплінарні зв'язки	Історія первісного суспільства, Антропологія, Соціальна антропологія, Історія стародавнього світу.

Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	1. Археологія України. Курс лекцій. /За ред. проф. Л. Залізняка. К.: Либідь, 2006. 503 с. 2. Біляєва С. О. Слов'янські та тюркські світи в Україні. Видання друге, доповнене. К., 2012. 524с. 3. Горохівський П. І. Археологія: Навчально-методичний посібник для студентів денної та заочної форми навчання. Умань: Жовтий О.О., 2014. 132 с. 4. Залізник Л. Л. Стародавня історія України. Вид-во «Темпора». Видання друге, доповнене. К. 2019. 639 с. 5. Моця О. П. Землероби та кочівники на Великому Кордоні Східної Європи за часів Київської Русі. К. 2015. 6. Скакальська І. Б. Археологія : навчально- методичний посібник. Київ : ЦУЛ, 2018. 136 с. 7. Терський С. В. Археологія України (середньовічна доба). Навчальний посібник Львів: Вид-во Нац. Ун-ту «Львівська Політехніка», 2017. 256 с.
Поточний контроль	Виконання практичних, лабораторних завдань і модульних контрольних робіт, ІНДЗ.
Підсумковий контроль	Екзамен

Розробник  Біляєва Світлана Олександрівна